

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

695, 22 I 2024

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea articolul 49 din Legea petrolului nr.238/2004*, inițiată de domnul deputat PSD Daniel-Florin Ghiță împreună cu un grup de parlamentari PSD, AUR, neafiliați (Bp. 614/2023, L 695/2023).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 49 alin. (2) lit. a) din *Legea petrolului nr. 238/2004, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul actualizării cuantumului redevențelor din cadrul acordurilor petroliere încheiate între autoritatea competentă - Agenția Națională pentru Resurse Minerale și una sau mai multe persoane juridice române ori străine.

II. Observații

1. Referitor la conținutul *Expunerii de motive* precizăm următoarele aspecte:

- potrivit dispozițiilor art. 6 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*¹, instrumentul de prezentare și motivare trebuia să includă cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, impactul socioeconomic, impactul asupra sistemului juridic, consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ, organizațiile și specialiștii consultați, precum și activitățile de informare publică.

- din analiza instrumentului de motivare se observă lipsa elementelor concrete care să motiveze în mod obiectiv justificarea soluțiilor legislative preconizate, cu atât mai mult cu cât acestea au un caracter preponderent tehnic.

Astfel, apreciem că în *Expunerea de motive* a inițiativei legislative nu au fost prezentate argumente de natură să releve deficiența sau insuficiența actualului cadru normativ incident cu privire la materia de referință.

2. Referitor la actualizarea cuantumului redevențelor miniere, apreciem că era necesară inserarea unei reglementări care să vizeze necesitatea încheierii într-un anumit termen a unor acte adiționale de stabilire a redevențelor astfel cum sunt reglementate prin prezenta inițiativă legislativă.

Astfel, modificarea valorilor redevențelor pe care titularii acordurilor petroliere trebuie să le plătească autorității competente, în speță Agenția Națională pentru Resurse Minerale, trebuia să se aplice, de la data intrării în vigoare a propunerii legislative care a instituit noile valori, tuturor acordurilor petroliere, după caz, titularii acordurilor și autoritatea competentă trebuind să încheie acte adiționale de stabilire a redevențelor, astfel cum sunt reglementate prin actul normativ modificator.

Totodată, era necesară respectarea *principiului neretroactivității legii* în sensul în care reglementările propuse nu pot să vizeze *facta praeterita*, respectiv drepturi născute și stinse înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, o extindere a aplicării dispozițiilor acestei legi asupra acestor situații ar echivala cu o negare a *principiului neretroactivității legii* civile, consacrat de art. 15 alin. (2) din *Constituția României, republicată*.

¹ privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

3. Învederăm faptul că, recent, a fost adoptată *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 91/2023*² care prevede în cuprinsul art. VII modificarea art. 49 din *Legea petrolului nr. 238/2004* în sensul creșterii redevențelor petroliere.

Apreciem că o nouă intervenție legislativă asupra aceluiași act normativ este de natură a crea un climat de incoerență și instabilitate legislativă, contrar principiul stabilității legislative prevăzut de art. 6 alin. (1) teza I din *Legea nr. 24/2000* și *principiului statului de drept* prevăzut la art. 1 alin. (3) din *Constituție*.

Mai mult, precizăm că *proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 91/2023 privind unele măsuri referitoare la exercitarea dreptului de proprietate publică și privată a statului, precum și la administrarea eficientă a proprietăților statului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative* a fost adoptat de Senat în data de 27.11.2023, în prezent fiind în procedură de legiferare la Camera Deputaților.

4. Conform prevederilor art. 31 alin. (2) din *Legea petrolului nr. 238/2004* „prevederile acordului petrolier rămân valabile pe toată durata acestuia, cu excepția adoptării unor dispoziții legale favorabile titularului acordului petrolier”.

Deoarece legea nu distinge, acest articol se aplică și dispozițiilor din acordurile petroliere relative la nivelul și modul de calcul a redevențelor.

De altfel, dispozițiile art. 31 alin. (1) din *Legea petrolului nr. 238/2004* se regăsesc în majoritatea acordurilor petroliere semnate înainte de anul 2011 și în toate acordurile petroliere aferente Rundeii a X-a de apel public de ofertă, care sunt în vigoare.

De asemenea, potrivit art. 60 alin. (1) din legea anterior menționată, „Prevederile acordurilor petroliere aprobate de către Guvern rămân valabile, pe întreaga lor durată, în condițiile în care au fost încheiate”.

Se observă astfel că, prin măsurile instituite, se consacră o soluție diametral opusă celei prevăzute de art. 31 alin. (2) și art. 60 alin. (1) din *Legea petrolului nr. 238/2004*, care, la rândul lor, garantează aplicarea prevederilor acordului petrolier pe toată perioada valabilității ei.

² privind unele măsuri referitoare la exercitarea dreptului de proprietate publică și privată a statului, precum și la administrarea eficientă a proprietăților statului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Cu toate acestea, instanța de contencios constituțional a stabilit în cuprinsul *Deciziei CCR nr. 176/2020*³ faptul că „în ceea ce privește clauzele de stabilitate, în practică s-a apreciat că acestea reprezintă un standard intens uzitat în contractele dintre state și investitorii privați, clauze prin care se reglementează problematica schimbărilor legislative pe durata derulării obiectului contractului. Din perspectiva statului, clauza de stabilitate este de natură să atragă investiții străine și transfer de tehnologie, oferindu-le acestora garanția stabilității cadrului legal, iar din perspectiva investitorului privat, rațiunea acestei clauze este de a obține garanții împotriva riscului ca acțiunea unilaterală a statului (prin adoptarea de legi sau politici subsecvente) să nu afecteze echilibrul contractual și condițiile investiției. Clauzele de stabilitate instituie însă obligația statului de a acționa cu bună-credință și, în cazul în care clauza nu este respectată, să acorde despăgubiri investitorului. Astfel, în *Cauza Parkerings v Lituania (Parkerings-Compagniet A.S. împotriva Lituaniei, ICSID, Dosar ARB/05/8)*, instanța arbitrală a reținut că „este dreptul și privilegiul de netăgăduit al oricărui stat să își exercite suveranitatea legislativă. Orice stat are dreptul și discreția să adopte, să modifice sau să abroge o lege. Exceptând atunci când există un contract încheiat ce conține o clauză de stabilitate sau o clauză similară, nu este nimic de obiectat în legătură cu modificarea cadrului legislativ existent la momentul la care un investitor a decis să efectueze o investiție. De fapt, orice om de afaceri sau investitor este conștient că legile vor evolua pe parcursul timpului. Ceea ce este însă interzis este ca un stat să acționeze injust, nerezonabil sau inechitabil în exercițiul puterii sale legislative”.

5. Semnalăm că lipsa unei analize de specialitate, bazată pe studii comparative și simulări, cu privire la veniturile obținute de statul român din operațiunile de exploatare a hidrocarburilor, poate să ducă la scăderea veniturilor statului român pe termen mediu și lung.

De asemenea era necesară elaborarea, în urma analizei menționate și după consultarea titularilor acordurilor petroliere, a propunerilor privind politica pe termen mediu/lung și a variantelor de impozitare a exploatării resurselor de hidrocarburi, având drept scop atât creșterea veniturilor statului român cât și susținerea continuării și extinderii operațiunilor de explorare, dezvoltare și exploatare prin atragerea capitalului privat.

³referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. VII și art. VIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale.

Subliniem că un sistem de taxe și redevențe trebuie să fie unul care să încurajeze investițiile în domeniu iar acesta trebuie să fie aplicat abordând într-un mod obiectiv specificitățile și nivelul investițional pentru zăcămintele onshore și pentru cele offshore.

Totodată, sistemul de taxe și redevențe trebuie să asigure obținerea unei balanțe optime între această sursă de constituire a veniturilor bugetare și celelalte elemente de fiscalitate aplicabile industriei petroliere.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Domnului senator Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului